

Prezentacje

**POLSKO-LITEWSKI FUNDUSZ
WYMIANY MŁODZIEŻY**
raport 2009

Koordynacja: Ewelina Miłoś
Teksty : Ewelina Miłoś, Joanna Ścisłowska,
Kristina Dmbrauskaite
Korekta: Agnieszka Pawłowicz
Tłumaczenie: Rasa Rimickaite
Opracowanie graficzne: rzeczyobrazkowe.pl
Druk: Drukarnia Narodowa SA
Nakład: 700 egz.
ISBN 978-83-62634-11-8

Wydawca: Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji
– Narodowa Instytucja Zarządzająca
Polsko-Litewskim Funduszem Wymiany Młodzieży.

W publikacji „Prezentacje. Raport 2009” wykorzystano informacje z wniosków i raportów końcowych oraz zdjęcia z archiwum Polsko-Litewskiego Funduszu Wymiany Młodzieży.

Publikacja została zrealizowana przy wsparciu finansowym Ministerstwa Edukacji Narodowej w ramach Polsko-Litewskiego Funduszu Wymiany Młodzieży. Publikacja odzwierciedla jedynie stanowisko autorów i MEN nie ponosi odpowiedzialności za zamieszczoną w niej zawartość merytoryczną.

PUBLIKACJA BEZPŁATNA

W obu krajach utworzona została **NARODOWA INSTYTUCJA ZARZĄDZAJĄCA**. W Polsce jej zadania zostały powierzone Fundacji Rozwoju Systemu Edukacji, a na Litwie Departamentowi ds. Młodzieży przy Ministerstwie Opieki Socjalnej i Pracy w Wilnie. Do podstawowych zadań Narodowych Instytucji Zarządzających należą: organizacja konkursu wniosków, obsługa administracyjna projektów, działalność szkoleniowa i promocyjna oraz wsparcie organizacyjne prac Komitetu Polsko-Litewskiego Funduszu Wymiany Młodzieży.

FUNDACJA ROZWOJU SYSTEMU EDUKACJI
ul. Mokotowska 43,
00-551 Warszawa
tel. + 48 022 46 31 000,
fax + 48 022 46 31 025
kontakt@frse.org.pl;
www.frse.org.pl

DEPARTAMENT DS. MŁODZIEŻY PRZY MINISTERSTWIE OPIEKI SOCJALNEJ I PRACY
Aleja Gedimino 37,
LT-01109 Wilno
tel. +370 5 249 7002,
fax +370 5 249 6354
info@jrd.lt; www.jrd.lt

Wehikuł czasu

POLSKO-LITEWSKI FUNDUSZ WYMIANY MŁODZIEŻY

Powstał z inicjatywy rządów Polski i Litwy, które dostrzegają szczególną rolę młodego pokolenia w budowaniu relacji międzynarodowych. Swoją działalność rozpoczął 1 czerwca 2007 roku pod honorowym patronatem premierów obydwu państw. Fundusz wspiera działania z zakresu edukacji pozaformalnej i międzykulturowej. Dzięki realizacji wspólnych projektów młodzi Polacy i Litwini odkrywają własne korzenie i przełamują stereotypy narodowe.

Główne cele Polsko-Litewskiego Funduszu Wymiany Młodzieży to:

- kształtowanie wzajemnych stosunków międzynarodowych
- inspirowanie młodzieży i osób pracujących z młodzieżą do wspólnych działań, które pozwolą na wzajemne zbliżenie się
- odkrywanie wspólnych korzeni
- niwelowanie uprzedzeń i stereotypów w postrzeganiu wspólnej historii i we współczesnych relacjach
- stworzenie ram organizacyjno-prawnych dla skutecznego wspierania wymian młodzieży.

Fundusz wspiera finansowo (konkurs wniosków) i merytorycznie realizację pomysłów młodych ludzi – dofinansowuje wymiany, seminaria i szkolenia oraz inne inicjatywy młodzieżowe. Działalność Funduszu obejmuje także szkolenia wprowadzające oraz tematyczne, jak również inne działania promujące dialog polsko-litewski.

Inspiracje

WSTĘP

Gdy trzy lata temu rozpoczynaliśmy prace Polsko-Litewskiego Funduszu Wymiany Młodzi, to w ciągu kilku miesięcy zorganizowaliśmy konkurs wniosków, w wyniku którego dofinansowaliśmy 19 wniosków. **Rok 2009 przyniósł tych wniosków aż 202, z nich wybraliśmy 59 najlepszych. Cieszy nas coraz większe zainteresowanie polsko-litewskim dialogiem, realizowanym w ramach projektów młodzieżowych.**

Ten rok był dla nas wyjątkowy, ponieważ pojawiło się w nim wiele ciekawych inicjatyw. Oprócz stałej działalności Funduszu (obejmującej konkurs wniosków) zrealizowaliśmy wiele działań szkoleniowych, w tym duże międzynarodowe seminarium kontaktowe „Develop2gether”, a także zorganizowaliśmy plenerową wystawę fotograficzną, której otwarcie na Krakowskim Przedmieściu w Warszawie oraz w Domu Kultury Polskiej w Wilnie zgromadziło wielu znakomitych gości.

Chcąc zaprezentować ciekawe projekty młodzieżowe oraz naszą działalność, oddajemy w Państwa ręce trzeci raport podsumowujący kolejny rok działalności Funduszu. Zapraszamy do zapoznania się z opisami wybranych projektów oraz wydarzeń. Mamy nadzieję, że wprowadzą one Państwa w wyjątkowy świat polsko-litewskiego dialogu młodzieżowego. Zapraszamy!

Polsko-Litewski Fundusz Wymiany Młodzi

Teatr na ulicy

„ To była super
przygoda!

Świetna zabawa,
trochę obowiązków,
ale czuć było, że to
nasz projekt. „

Katarzyna

LO im. Stanisława
Konarskiego
w Oświęcimiu

POLSKO-LITEWSKIE PROJEKTY

6
COŚ TY UCZYNIŁ
LUDZIOM, MICKIEWICZU?

8
CONVENTUS

10
KOMUNIKACJA MIĘDZY NARODAMI
– DROGA DO WZAJEMNEGO POZNANIA SIĘ

11
WEHIKUŁ CZASU – CZŁOWIEK
I NATURA W PRZESTRZENI DZIEJÓW

13
TEATR TO JĘZYK, KTÓRY ROZUMIEJĄ
WSZYSCY. ROZMAWIAJMY WIĘC!

14
MOSTY KULTUROWE I MENTALNE. POLSKA
I LITWA – WSPÓLNA HISTORIA, WSPÓLNA
TERAZNIEJSZOŚĆ

16
SPORT BEZ GRANIC 2

18
AKTYWNI W KULTURZE
– BAŚNIE I LEGENDY LUDOWE ŹRÓDŁEM
EKSPRESJI ARTYSTYCZNEJ!

7
TEATR NA ULICY

9
POWROTY NA ZIEMIĘ NATANGÓW

11
WYMIANA MŁODZIEŻY
– FOTO MŁODZIEŻ

12
SPOJRZENIE NA NAS
ZA MILION LAT

14
UWAGA! ...3, 4

15
NA PLACU LITEWSKIM, W LUBLINIE
– SPOTKAJMY SIĘ, POZNAJMY SIĘ!

17
NAJBLIŻSI SĄSIEDZI
– NEXT-DOOR NEIGHBOURS

19
2 NARODY
– 102 POWODY, BY SIĘ POZNAC

COŚ TY UCZYNIŁ LUDZIOM, MICKIEWICZU?

Odpowiedzi na tytułowe pytanie podjęła się grupa 24 młodych ludzi w wieku 15-18 lat, którzy w trakcie ośmiu dni postanowili wraz z aktorami częstochowskiego teatru stworzyć polsko-litewski spektakl. Głównym celem projektu był rozwój wspólnych zainteresowań teatralnych oraz pokazanie, że pomimo różnic w kulturze i podejściu do historii można rozwijać się i budować nowe przyjaźnie. W trakcie projektu młodzi Polacy i Litwini spotkali się na zajęciach psychologicznych, podczas których poruszali temat odmienności kulturowej i różnic w zachowaniu. Poznawali się nawzajem, przełamując nieśmiałość do kolegi z zagranicy i ucząc się, czym jest tolerancja. Podczas tych kilku dni młodzież polska starała się pokazać nowym kolegom historię Polski i wcielając się w rolę przewodnika, oprowadziła Litwinów po najważniejszych dla ich rodzinnego miasta, Częstochowy, miejscach. Głównymi zajęciami projektowymi były jednak próby teatralne, podczas których

przygotowywano się do finału wspólnego przedsięwzięcia, jakim był spektakl teatralny „Coś Ty uczynił ludziom, Mickiewiczu?”. Przy wsparciu aktorów częstochowskiego teatru młodzież przez kilka dni rozwijała swój kunszt aktorski i poszerzała horyzonty w wymienionym międzynarodowym gronie. Dzięki zajęciom, koncertom i warsztatom młodzi ludzie mogli pokazać innym, że pomimo edukacji na kierunkach technicznych, mają pasję artystyczną, którą od lat dzielnie pielęgnują. Finał projektu przyciągnął do Teatru im. Adama Mickiewicza całą salę gości. Każdy chciał zobaczyć, jak uczniowie szkoły technicznej wraz z kolegami i koleżankami z Litwy bawią się w aktorów. A trzeba przyznać, że bawili się znakomicie! Na scenie nie zabrakło humoru, ale były także powaga i nostalgia. Widzowie ze wzruszeniem wysłuchali polsko-litewskiej deklamacji utworu „Litwo, Ojczyzno moja...”, dając wyraz zachwytu aplauzem na stojąco.

Komunikacja między narodami

Organizacja:
Zespół Szkół Samochodowo-Budowlanych w Częstochowie
Organizacja partnerska:
Dieveniškų vidurinė mokykla [Szkoła Średnia im. Adama Mickiewicza w Dziewieniszkach]
Czas i miejsce działań:
10-18 czerwca 2009, Częstochowa (Polska)

Wiek uczestników młodzieżowych

13-14 lat

Polska **127** Litwa **30**

15-17 lat

Polska **456** Litwa **165**

18-25 lat

Polska **411** Litwa **136**

26-30 lat

Polska **43** Litwa **8**

„ Takie spotkania są potrzebne młodym ludziom.

Uczulają ich na to, że nie każdy jest taki sam jak oni, nawet jeżeli mieszka po sąsiedzku, za granicami naszego państwa. ”

Adam

III LO im. Unii Lubelskiej w Lublinie

Teatr na ulicy

TEATR NA ULICY

W cztery czwercowe dni Kazimierz Dolny został oblężony przez polsko-litewską grupę mimów. Wszystko za sprawą projektu „Teatr na ulicy”, dzięki któremu 30-osobowa grupa młodzieży z Polski i Litwy mogła zaprezentować swoje nieme spojrzenie na unię polsko-litewską i polsko-litewską przyjaźń. Przygotowania do projektu trwały od miesięcy. Opracowywano pomysły, budowano partnerstwo pomiędzy grupami, rozwiązywano problemy, aktywnie przygotowywano się do finału wspólnej pracy. Grupa litewska za namową polskich kolegów stworzyła u siebie w Raseinai „bank ciuchów”, do którego znoszono wszystkie ubrania, które (jak się okazało) doskonale przydały się w trakcie projektu. Uczestnicy nie zapomnieli także o integracji oraz zapoznaniu rówieśników z historią swoich narodów. Litwini przygotowali krótki spektakl teatralny dotyczący kultury ludowej Litwy, a polska grupa zaprezentowała montaż słowno-muzyczny w oparciu o repertuar narodowo-patriotyczny. Ważnym elementem każdej współpracy, nie tylko teatralnej, jest poznanie swojego partnera, tak by w trakcie gry ufać mu i wierzyć w niego. Warsztaty teatralne oraz wspólne przygotowywanie projektu to świetna szkoła, by poznać drugiego człowieka, dogadać się z nim, pójść na niejeden

kompromis. W trakcie zajęć integracyjnych młodzież miała okazję poznać swoje tak odmienne języki i dojść do wniosku, że nieważne, czy po polsku, litewsku, czy niemiecku – i tak się dogada, bo najważniejsza jest przyjaźń, a ta nie zna żadnego języka. Młodzi pasjonaci stwierdzili, że samodzielnie przygotowują wszelkie rekwizyty potrzebne do pantomimy. I tak w ciągu 4 dni młodzież zdążyła stworzyć swoje stroje sceniczne, podszkolić zdolności aktorskie oraz zrozumieć, na czym polega wyjątkowość polsko-litewskiej przyjaźni. Nastroju, jaki panował podczas warsztatów, nie da się opisać jednym zdaniem. Zaangażowanie i dobry humor przeplatały się z planowaniem kolejnych projektów. „Tutaj nieważne jest, czy ktoś jest z Polski, czy z Litwy. Mamy wspólne cele: poznać się jak najlepiej i atrakcyjnie przedstawić naszą kilkumiesięczną pracę – pantomimę Unia Polsko-Litewska oraz Inwazja mimów” – wyjaśniał koordynator projektu. Niezwykła przyjaźń polsko-litewskich mimów nie skończyła się na jednym spotkaniu. Organizacje nadal utrzymują ze sobą kontakt, Po raz drugi spotkały się na zaproszenie Funduszu, podczas otwarcia wystawy fotograficznej w Warszawie, gdzie dumnie zaprezentowały rezultat swojej ciężkiej pracy.

Conventus

CONVENTUS

Spotkanie grup samorządów Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego i Uniwersytetu Wileńskiego odbyło się w ostatnie dni kwietnia 2009 roku. W ciągu 5 dni młodzi studenci postanowili wymienić się doświadczeniem zdobytym podczas działalności w takich instytucjach, jak samorząd studencki. W trakcie zaplanowanych warsztatów analizowali struktury swych organizacji, sposób wyborów członków i obszary aktywności, porównywali systemy zarządcze oraz sposoby rozwiązywania problemów. Spotkanie miało na celu wymianę dobrych praktyk, którymi Polacy i Litwini mogą się pochwalić. W trakcie przedsięwzięcia odbyło się także spotkanie z przedstawicielami biura ds. studentów niepełnosprawnych, które zaowocowało ciekawą akcją. Uczestnicy chcąc wesprzeć osoby niepełnosprawne, a dokładnie osoby niewidome, rozwiesili na terenie Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego tabliczki z napisami w języku Braille'a. Wspólny polsko-litewski pomysł cieszył się ogromną popularnością.

Uczestnicy nie zapomnieli także o ważnym elemencie edukacji międzykulturowej, która pomogła im poznać się, zaznajomić z obyczajami i tradycjami rówieśników. Były wspólne śpiewy, wieczory narodowe, a także warsztaty na temat międzykulturowości, gdzie rozmawiano o różnicach kulturowych dzielących Polskę i Litwę. „Aby dobrze współpracować z partnerem, szczególnie nad tak złożoną sprawą jak samorządy studenckie, warto poznać swojego rozmówcę. Dlatego uważamy, że elementy integracyjne i międzykulturowe w projekcie to coś bardzo ważnego, jak nie obowiązkowego” – stwierdził uczestnik projektu. Ciekawym punktem projektu była debata na temat „Unia Lubelska oczami młodych Polaków i Litwinów”, w której wzięli udział uczestnicy, studenci, ale także przedstawiciele Urzędu Miasta Lublina. Twórcy projektu ubrani w dworskie stroje podpisali także studencką unię polsko-litewską, która – miejmy nadzieję – jeszcze bardziej połączy młodych Polaków i Litwinów.

„ Trudno było zrozumieć drugiego koleżę, jeżeli nawet wspólny język (red. angielski) był barierą, a co dopiero różnice kulturowe.

Jednak gdy widzisz finał projektu i gdy robi Ci się przykro, że to już koniec - rozumiesz, że warto było! „

Basia
lider młodzieżowy

Organizacja:
Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II w Lublinie

Organizacja partnerska:
Vilniaus Universiteto Studentų Atstovybė [Reprezentacja Studentów Uniwersytetu Wileńskiego]

Czas i miejsce działań:
22-27 kwietnia 2009, Lublin [Polska]

Liczba projektów dofinansowanych

Polska 45

Litwa 14

Razem 59

Next-door neighbours

POWROTY NA ZIEMIE NATANGÓW

Natangia [albo po prostu Natanga] to historyczna ziemia Małej Litwy zamieszkała przez jedno z plemion pruskich – Natangów. Najbardziej jest znana z tego powodu, że była ojczyzną bohatera powstania pruskiego Herkusa Monte. Uczestnicy projektu „Powroty na ziemię Natangów” skupili się na pielęgnowaniu śladów nieistniejącej już kultury pruskiej za pomocą działań artystycznych i poznawczych, jednocześnie dbając o rozwój międzykulturowego uczenia się oraz dialog polsko-litewski. Projekt został zrealizowany w kilku etapach. Najpierw zbierano materiały, następnie powstawał wspólny spektakl w języku polskim i litewskim. Uczestnicy projektu wykonali też szkice nt. znanych dzieł sztuki, a także przestudiowali materiały historyczne dotyczące ziemi Natangów. Finał tych działań to pokazanie rezultatów wspólnej pracy lokalnej społeczności. Nawet te działania, które na początku wydawały się dość nudne, zostały zaprezentowane w niezwykle atrakcyjny sposób, bowiem większość materiału historycznego została zebrana nie z podręczników historycznych, a w czasie interesujących wycieczek.

Ponieważ projekt obejmował wiele działań – począwszy od spektaklu a kończąc na wystwie fotografii – bardzo ważnym zadaniem było rozdzielenie prac i skoordynowanie działań. I tak młodzież polska wybierała trasy wycieczek, organizowała wyjazdy, przygotowywała materiały historyczne, natomiast szkoła im. Adama Braka przygotowywała wystawę, a aktorzy teatru „Aušra” spędzali czas na próbach spektaklu.

To właśnie jasny i konsekwentny podział zadań w czasie realizacji całego przedsięwzięcia zdecydował o jego sukcesie i o tym, że projekt został zrealizowany bez zarzutów.

„Uczestnictwo w projekcie dla mnie osobiście było doświadczeniem nie do przecenienia. Po raz pierwszy jakieś zadanie musiałam wykonać z kimś innym, w dodatku z kimś z innego kraju. Poza tym fajne było to, że wykonanie poważnych zadań zostało urozmaicone dodatkowymi działaniami – np. wycieczką do leśniczówki w Dzikowie, wyjazdem do Olsztyna, gdzie odwiedziliśmy planetarium oraz historyczne zabytki” – cieszyła się jedna z uczestniczek projektu.

KOMUNIKACJA MIĘDZY NARODAMI – DROGA DO WZAJEMNEGO POZNANIA SIĘ

W czasie projektu wileńską Szkołę Mechaniki Samochodowej i Przedsiębiorczości odwiedziła delegacja 13 młodych osób z Zespołu Szkół Centrum Kształcenia Ustawicznego w Gronowie. Ze strony litewskiej w projekcie udział wzięło tyle samo młodych ludzi. Celem spotkania było nie tylko pogłębianie wiedzy zawodowej, ale także uczenie się międzykulturowe oraz bliższe zapoznanie się z sąsiadami. Uczestnicy projektu to młodzi ludzie pochodzący z prowincji o mniejszych szansach edukacyjnych niż ich rówieśnicy z miasta. W ciągu tygodnia młodzi Polacy i Litwini aktywnie uczestniczyli w działaniach artystycznych i edukacyjnych, odwiedzali muzea, gdzie podziwiali zabytki kultury Polski i Litwy, interesowali się polskimi i litewskimi obyczajami. Później uczestnicy projektu w formie spektaklu i zabaw przedstawili historyczne osobistości, przygotowali pokazy mody alternatywnej, dużo uwagi poświęcili problemom ochrony środowiska, które (jak się okazało) są wspólne dla obu krajów. Ze zdjęć zrobionych przez uczestników projektu powstała wystawa o nowym i starym obliczu Wilna.

„Nie spodziewałem się, że tak poważny projekt może być aż tak interesujący. A czas, z powodu niezwykle interesujących działań i nowych przyjaźni, minął aż za szybko” – podsumował jeden z uczestników projektu. Z nim zgodzili się jego przyjaciele, którzy potwierdzili, że z ich punktu widzenia bardzo poważne tematy zostały włączone w niezwykle atrakcyjne działania i artystyczne zajęcia.

„Choć jestem Litwinką, muszę się przyznać, że z Polakami pracowało mi się znacznie ciekawiej niż z Litwinami. Może dlatego, że wcześniej, kiedy realizowałam coś w grupie, to pracowałam wyłącznie ze swoimi rodakami. Natomiast kiedy w twojej drużynie pojawia się ktoś z innego kraju, zawsze jesteś zmuszony do jakiegoś kompromisu, poza tym musisz komunikować się w języku angielskim. No cóż, praca nie była lekka, ale za to niezwykle interesująca. To było coś nowego, dowiedzieliśmy się dużo ciekawych i nowych rzeczy o życiu młodzieży w Polsce. My też mogliśmy opowiedzieć o swoim życiu na Litwie, ponieważ Polacy bardzo interesowali się naszą kulturą” – opowiadała inna uczestniczka projektu.

Organizacja:
Vilniaus automechanikos ir verslo mokykla [Szkoła Mechaniki Samochodowej i Przedsiębiorczości w Wilnie]

Organizacja partnerska:
Zespół Szkół Centrum Kształcenia Ustawicznego, Gronowo

Czas i miejsce działań:
18-24 października 2009, Vilnius [Litwa]

Organizacja:
Asociacija Jaunimo iniciatyvine grupe [Stowarzyszenie „Grupa Inicjatyw Młodzieżowych”]

Organizacja partnerska:
Wspólnota Mazurska, Giżycko

Czas i miejsce działań:
2 lipca – 5 sierpnia 2009, Vilnius [Litwa]

Organizacja:
Miasto Mława

Organizacja partnerska:
Raseinių meno mokyklos mokomasis teatras „Svajaklis” [Teatr „Marzyciel” Szkoły Artystycznej w Raseiniais]

Czas i miejsce działań:
1-17 lipca 2009, Mława [Polska]

WYMIANA MŁODZIEŻY – FOTO MŁODZIEŻ

Stowarzyszenie „Grupa Inicjatyw Młodzieżowych” wspólnie ze swoim partnerem – Wspólnotą Mazurską w lipcu i sierpniu zorganizowali projekt wymiany młodzieży, którego celem była odpowiedź na pytanie, jaki jest młody człowiek. Współpracując ze sobą, uczestnicy projektu starali się stworzyć przy pomocy fotografii portret młodego człowieka, a później rezultaty swojej pracy zaprezentować innym ludziom. Projekt składał się z trzech etapów. W czasie pierwszego etapu od razu po spotkaniu się młodzi Polacy i Litwini starali się zdefiniować pojęcie „portret młodego człowieka”. Później przy pomocy fotografii próbowali taki portret stworzyć, a w ostatnim etapie – pokazać ten portret młodego człowieka innym, co się stało w czasie otwarcia wystaw młodych uczestników projektu na Litwie i w Polsce. W działaniach projektu uczestniczyło 20 młodych miłośników fotografii z Litwy i Polski. Ważne jest

to, że żaden z uczestników nigdy wcześniej nie brał udziału w podobnym projekcie. Niektórzy z nich w ogóle nic nie wiedzieli o działalności organizacji młodzieżowych. Natomiast po zakończeniu projektu wielu uczestników polsko-litewskiego spotkania postanowiło włączyć się w działalność organizacji młodzieżowych i do dzisiaj pozostaje aktywnymi ich członkami.

„Jestem wdzięczny organizacjom młodzieżowym nie tylko za wspaniałe spędzony czas i możliwość poznania obcej kultury, ale też za samą fotografię, za to, że pokazały szersze horyzonty tej dziedziny sztuki. Niespodziewane dla mnie było, że nie patrząc na to, że wszyscy mieliśmy kamery, zdjęcia robiliśmy również przy pomocy komórek i rajogramów. To są metody, na które nigdy nie patrzyłem jak na narzędzie pomocnicze przy tworzeniu sztuki” – opowiadał jeden z uczestników projektu.

WEHIKUŁ CZASU – CZŁOWIEK I NATURA W PRZESTRZENI DZIEJÓW

Miasto Mława już od wielu lat współpracuje z litewskim miastem Raseiniais. Tym razem grupa młodych ludzi w wieku 15-17 lat postanowiła przenieść się w czasy, kiedy człowiek żył w harmonii z naturą. Swoją przygodę obie grupy rozpoczęły już we własnych krajach, aktywnie przygotowując się do projektu. Rozmawiano o międzykulturowości, różnicach w kulturze, ćwiczone język angielski, planowano wspólne zajęcia.

Celem przedsięwzięcia było wzmocnienie wśród młodzieży świadomości ekologicznej oraz większej dbałości o otaczające nas środowisko naturalne, ze szczególnym uwzględnieniem działań proekologicznych. Ponieważ był to pierwszy projekt o takim charakterze, należało zacząć od podstaw – czyli od ekomyślenia i ekodziałania. Analizowano polskie i litewskie przesady, zachowania magiczne, baśnie i legendy, w których natura grała pierwsze skrzypce. Rozmawiano o stereotypach,

dyskryminacji i uprzedzeniach. Podczas wycieczek porównywano świat przyrody ze światem przemysłowym – omawiano szanse na rozwój i zagrożenia, jakie on niesie.

Młodzież poznała, jaki wpływ na kulturę i tradycję ma związek człowieka ze środowiskiem oraz wypracowała metody, poprzez które można o nie dbać i je chronić w swoim najbliższym otoczeniu, a w szczególności przekazywać zasady ekomyślenia innym.

Wykorzystując teatralne doświadczenie litewskiego partnera, stworzono przedstawienia teatralno-taneczne, w których promowano ekologiczne zachowania. Uczestnicy samodzielnie przygotowali scenariusz, stroje i scenografię, pokazując, że młodzież potrafi zadbać o swój rozwój. Spektakl wzruszył odbiorców, którzy aktywnie przyglądali się całemu pomysłowi polsko-litewskiej wymiany, wiernie jej kibicując.

Wehikuł czasu

Zachęcanie młodzieży do współpracy...

Liczba projektów
nadesłanych na
konkurs wniosków

Polska **139**

Litwa **73**

Razem **212**

SPOJRZENIE NA NAS ZA MILION LAT

W projekcie „Spojrzenie na nas za milion lat” wzięli udział uczniowie z Polski i Litwy, uczący się języka francuskiego. Podstawowe działania podejmowane w czasie projektu [prowadzące do osiągnięcia przewidzianych celów] koncentrowały się wokół zachęcania młodych ludzi do dialogu międzykulturowego, poznania innej kultury oraz promowania postaw tolerancji. Natomiast najważniejszym zadaniem projektu było przygotowanie i pokazanie spektaklu pod tym samym tytułem.

Projekt poprzedziło spotkanie przygotowawcze, które odbyło się w gospodarstwie we wsi Merkine. W czasie tego spotkania organizatorzy omówili działania projektu, postawili przed sobą konkretne cele, dyskutowali nad drogami prowadzącymi do osiągnięcia przewidzianych zadań. Następnie Litwini na kilka dni udali się do polskiego miasta Siemiany, gdzie powołali zespół roboczy i zaczęli przygotowywać się do spektaklu. W trakcie trzeciego spotkania, które odbyło się ponownie w Siemianach, młodzież w czasie wspólnych prób przygotowywała się do spektaklu po to, żeby rezultaty swojej pracy zaprezentować publiczności. Spektakl „Spojrzenie na nas za milion lat” przeniósł widzów w daleką przyszłość, na wspólną ekspozy-

cję Litwy i Polski przygotowaną w Muzeum Historii. W czasie spektaklu młodzi aktorzy z dość dużą dozą ironii przedstawili swój pogląd na oba narody i na ich przeszłość, lecz zrobili to z perspektywy przyszłości. W języku francuskim aktorzy dyskutowali o wspólnych problemach polsko-litewskich, z którymi oba kraje borykają się dzisiaj, a które znikną w przyszłości. Ciekawe było to, że jeden z bohaterów spektaklu, robot-tłumacz, na żywo tłumaczył poszczególne wypowiedzi na język polski, żeby treść spektaklu, to, co się dzieje na scenie, mogli zrozumieć również ci widzowie, którzy języka francuskiego nie znali.

„Choć w stosunkach litewsko-polskich najczęściej odczuwamy napięcie, spotykamy się z kłótniami i nieporozumieniami zarówno w polityce, jak i w życiu codziennym, to projekt ten pokazał, że tak naprawdę nie ma ku temu podstaw. Przygotowując nasz spektakl, przekonaliśmy się, że Polacy nie są gorsi od nas, że nie chcą nas poniżyć, że nie uważają części Litwy za swoją własność. Polacy to wspaniali, twórczy, komunikatywni i odpowiedzialni ludzie. Mamy nadzieję, że nasza grupa wywołała podobne myśli u Polaków” — otwarcie mówił jeden z uczestników projektu.

Organizacja:
Alytaus Džūkijos vidurinė
mokykla [Szkoła Średnia
Dzūkija w Alytus]

Organizacja partnerska:
Zespół Szkół nr 67
z Oddziałami
Dwujęzycznymi
i XV Liceum
Ogólnokształcące
z Oddziałami
Dwujęzycznymi
im. Narcyzy Żmichowskiej,
Warszawa

Czas i miejsce działań:
1-7 czerwca 2009,
Siemiany [Polska]

Organizacja:
Kauno Šančių vidurinė
mokykla [Szkoła Średnia
w Šančiai, Kaunas]

Organizacja partnerska:
Gimnazjum nr 1
im. Jana Pawła II, Brzozów

Czas i miejsce działań:
25-28 maja 2009,
Palanga [Litwa]

„ Po zakończeniu projektu wymiany młodzieży polsko-litewskiej możemy śmiało powiedzieć, że... nauczyliśmy się pokonywać siebie! Tak się stało, kiedy trzeba było mówić w obcym języku, pozbyć się stereotypów o innym narodzie, pracować w zespole,

tworząc

coś w przestrzeni publicznej, stać się odpowiedzialnym i darzyć inną osobę empatią. ”

Centrum Kultury
w Elektrenai

TEATR TO JĘZYK, KTÓRY ROZUMIEJĄ WSZYSCY. ROZMAWIAJMY WIĘC!

„Teatr to język, który rozumieją wszyscy. Rozmawiajmy więc” to projekt zrealizowany wspólnie przez Szkołę Średnią w rejonie Šančiai w Kownie i Gimnazjum nr 1 im. Jana Pawła II. Główną ideą projektu było promowanie międzykulturowego i międzyetnicznego dialogu. Tematyka projektu dotyczyła sposobów spędzania wolnego czasu oraz problemów współczesnej młodzieży – zubożenia, samotności, relacji między uczniami, aktywności oraz komputera pożerającego cały wolny czas. W celu przeanalizowania tych tematów młodzi Polacy i Litwini prowadzili między sobą dyskusje, a także postanowili wykorzystać do tego teatr – stąd też tytuł projektu.

24 młodych uczestników z Polski i Litwy najpierw podzieliło się pracą i odrobiło zadania domowe: przygotowano materiały nt. wolnego czasu młodzieży, zbierano informacje, co kto robi po lekcjach, przeprowadzono badania nt. sytuacji młodzieży w szkole. Po przeanalizowaniu zebranych materiałów młodzi ludzie przygotowali prezen-

tacje jednego wybranego problemu, a uczynili to przy pomocy scenicznych środków wyrazu. Polacy w swoim teatralnym przedstawieniu zadali pytanie, dlaczego młodzież tak wiele czasu spędza przy komputerze. W spektaklu litewskim jego autorzy pokazali problem zubożenia i alienacji.

W czasie realizacji projektu zostały również zorganizowane warsztaty teatralne. Powstały cztery mieszane, polsko-litewskie grupy, które za pomocą „języka teatru” – spektakli, improwizacji, żywych obrazów, szkiców scenicznych – zaprezentowali najważniejsze problemy współczesnej młodzieży oraz sposoby ich rozwiązania. Uczestnicy projektu nie tylko rozwijali swój kunszt aktorski czy reżyserki, ale też mieli szansę doskonalenia umiejętności komunikacji międzynarodowej, pracy zespołowej, szybkiej reakcji. Po zrealizowaniu projektu młodzież przygotowała prezentację na DVD oraz wystawę zdjęć, na których zostały pokazane niezapomniane chwile z projektu.

UWAGA! ...3, 4

Ten międzynarodowy projekt Instytucja Publiczna „Centrum Kultury w Elektrenai” zorganizowała po raz pierwszy. Główne cele projektu to: umacnianie postaw tolerancji wśród młodzieży polsko-litewskiej, poznawanie kultury sąsiada, doskonalenie przedsiębiorczości i umiejętności organizacyjnych. W rozwijaniu umiejętności organizacyjnych bardzo pomogła praca przy realizacji projektu wymiany młodzieżowej w miejscowości litewskiej Aukštadvaris. Jeśli natomiast chodzi o przyjaźń między narodami, to najbardziej pomocnym działaniem okazał się taniec.

Realizując działania projektu, jego młodzi uczestnicy zyskali dwójakie doświadczenie. Z jednej strony doskonalili umiejętność porozumiewania się w języku angielskim i komunikowania się poprzez taniec. Z drugiej zaś – zdobyli doświadczenie życia i pracy z obcokrajowcami. Uczestnicy projektu byli niejako zmuszeni do tego, żeby to-

lerować różniące się od ich obyczaje społeczne, inne zachowanie, odmienne tradycje.

„Na początku porozumiewanie się w języku angielskim z polskimi uczestnikami projektu było dość karkołomnym zadaniem. Jednak dość szybko i jedni, i drudzy >przełamali się< i to tak, że kiedy działania projektu się skończyły, pożegnanie było bardzo trudne, bowiem każdy z nas w czasie jego trwania zyskał przynajmniej kilku przyjaciół. Żegnając się, już przygotowaliśmy plany na przyszłość i rozmawialiśmy o tym, kto, kiedy i kogo odwiedzi” – opowiadał jeden z uczestników projektu.

Te plany młodzieży niedługo potem się zściły. Polacy już wzięli udział w innej imprezie zorganizowanej przez młodych ludzi z Litwy, z kolei Litwini zostali zaproszeni do Polski. To świadczy o tym, że projekt zrealizowany z pomocą Funduszu okazał się początkiem młodzieżowej współpracy, która dała szansę młodzieży z sąsiednich krajów zaprzyjaźnić się i nawiązać serdeczne kontakty.

Organizacja:
Viešoji įstaiga “Elektrenų kultūros centras [Instytucja Publiczna „Centrum Kultury w Elektrenai”]

Organizacja partnerska:
Ošrodek Kultury w Suchowoli
Czas i miejsce działań:
25 czerwca – 1 lipca 2009, Aukštadvaris [Litwa]

MOSTY KULTUROWE I MENTALNE. POLSKA I LITWA – WSPÓLNA HISTORIA, WSPÓLNA TERAŹNIEJSZOŚĆ

Podczas 5 dni studenci z Wilna i Dąbrowy Górniczej podjęli się dyskusji na temat tego, co było i co będzie wspólne dla obu krajów. Pięć bloków tematycznych stanowiło podporę mostu, którego budowę rozpoczęli studenci tych dwóch szkół wyższych.

Głównym założeniem projektu było poszerzenie wiedzy o kraju partnerskim oraz międzynarodowa integracja. Organizacja interaktywnego seminarium pozwoliła także uczestnikom projektu sprawdzić się w rolach organizatora, wykładowcy, przewodnika. Każdy mógł wyrazić swoje zdanie na forum pełnym profesorów, studentów oraz uczestników projektu. W trakcie plenarnych dyskusji poruszono między innymi takie kwestie, jak: przeszłość Polski i Litwy w ujęciu kulturowym; partycypacja Polski i Litwy w społeczeństwie europejskim, jakość życia ludzi

w Polsce i na Litwie, zatrudnienie i spójność społeczna, a przede wszystkim wizje wspólnej przyszłości.

Jednak projekt to nie tylko poważne dysputy na ważne tematy. Aby lepiej się poznać, młodzież zorganizowała wspólne wieczory narodowe, wycieczkę po Wilnie, poznawanie litewskiej kultury i tradycji.

„Wyjazd ten uświadomił mi, że człowiek, mając odpowiednie narzędzia, jest w stanie zawierać znajomości na całym świecie, czy to na zachód, czy na wschód. Okazało się, że Litwa mentalnie jest do Polski bardzo podobna, a Litwini niewiele różnią się od Polaków” – tak wymianę podsumowała uczestniczka projektu. Niewątpliwie projekt pozwolił studentom rozwinąć skrzydła, poznać swoich rówieśników z zagranicy oraz zbudować wiele mostów.

Organizator:
Wyższa Szkoła Biznesu w Dąbrowie Górniczej
Organizacja partnerska:
Vilniaus Gedimino Technikos Universitetas
Czas i miejsce działań:
25-30 maja 2009, Wilno [Litwa]

NA PLACU LITEWSKIM, W LUBLINIE – SPOTKAJMY SIĘ, POZNAJMY SIĘ!

Wspólna przeszłość, dziedzictwo narodowe i historyczne nie muszą być pustymi sloganami, które czasami lubimy powtarzać jak zaklęcia. Te słowa mogą oznaczać coś więcej, mogą stać się początkiem czegoś nowego i ważnego. Dwudziestoczteroosobowa grupa młodych ludzi z Polski i Litwy w wieku 18-25 lat postanowiła wykorzystać swoją przeszłość i historię narodową, by lepiej poznać swojego sąsiada i wspólnie budować nową przyszłość. Prace przygotowawcze rozpoczęły się kilka tygodni wcześniej – omówiono wszelkie szczegóły projektu, podzielono się zadaniami. Im bliżej było do spotkania, z tym większą niecierpliwością strona polska wyczekiwała swoich litewskich partnerów.

Podczas wymiany udało się zrealizować różnego rodzaju działania mające na celu poszerzenie wiedzy na temat wspólnej historii, a przede wszystkim zrozumienia różnic kulturowych oraz ogólnie panujących stereotypów. Na początku każda z grup przygotowała prezentację dotyczącą historii swojego kraju, obyczajów, tradycji. Zorganizowano liczne

gry poznawczo-integracyjne, wieczory narodowe, tak aby każdy swobodnie czuł się w towarzystwie kolegów i koleżanek z zagranicy. Podczas warsztatów poruszano trudne, ale bardzo ważne kwestie dotyczące stereotypów, postrzegania Polaków przez Litwinów i odwrotnie, tożsamości narodowej. Wspólnie zastanawiano się, jak obalić utarte stereotypy oraz co robić, by w społecznościach lokalnych eliminować uprzedzenia.

Wymiana okazała się dla uczestników fantastyczną przygodą i ciekawą lekcją historii. Była też szansą dla młodych ludzi, którzy pochodzą z mniejszych miejscowości i obszarów wiejskich, na rozwój w międzynarodowym towarzystwie. Tego rodzaju spotkanie dało również młodym ludziom możliwość zdobycia nowych umiejętności, jak: organizacja działań, podejmowanie decyzji, praca w zespołach.

Wspólne spotkanie pomogło polsko-litewskiej grupie poznać się, co – miejmy nadzieję – zaowocuje w przyszłości nowymi projektami, przyjaźniami, a przede wszystkim wspólnym działaniem.

Organizator:
Zarząd Wojewódzki Młodzieży Wiejskiej w Lublinie

Organizacja partnerska:
Grupa „Europol”
Czas i miejsce działań:
5-10 maja 2009, Lublin, Kazimierz Dolny [Polska]

„ W czasie realizacji projektu byłem poruszona wielobarwnością uczestników biorących udział w projekcie oraz tym, że projektami młodzieży są zainteresowani nie tylko młodzi ludzie. Praca z tak dużą liczbą i tak różnych osób była dla mnie prawdziwym wyzwaniem. W czasie szkoleń najbardziej mi się podobała

różnorodność stosowanych metod, które pozwoliły zgłębić wiedzę o międzykulturowym uczeniu się, aktywnym włączeniu młodzieży w działania oraz edukacji pozaformalnej i jej znaczeniu. ”

Justina
Centrum Kultury „In Actio”

SPORT BEZ GRANIC 2

Na pomysł, jak połączyć sport z poznaniem historii oraz zobaczeniem najpiękniejszych zabytków i zakątków przyrody wpadli uczestnicy projektu „Sport bez Granic”. Długość trasy rajdu rowerowego, zorganizowanego przez Stowarzyszenie Miejskie Koło Turystki Rowerowej „Relaks” i Klub „Spartuoliai”, liczyła 600 km, a plan podróży był bardzo napięty i ambitny, biorąc pod uwagę czas, w jakim przedsięwzięcie zostało zrealizowane. Kilometry to jednak nie wszystko – grupa miała okazję poznać nową kulturę, spotkać się z innymi młodymi ludźmi w szkołach i różnego rodzaju organizacjach.

Program rajdu był tak przemyślany i ułożony, żeby uczestnicy przebywali w swoim towarzystwie praktycznie cały czas, co od wszystkich wymagało współdziałania. Była to przyczyna silnej integracji grupy, która bez wątpienia bardzo się z sobą żyła, wzajemnie się wspierała i doskonale rozumiała. Przygotowania do projektu rozpoczęły się kilka miesięcy wcześniej od omawiania szczegółów, dzielenia zadań oraz bieżącego monitorowania sytuacji.

Podczas trwania samego rajdu realizowano przydzielone wcześniej zadania typu analiza map i tras, dbanie o bezpieczeństwo uczestników, organizacja różnego rodzaju zawodów i spotkań.

Z tej okazji przygotowano ulotki dotyczące polsko-litewskiej inicjatywy, które były rozdawane podczas podróży. Powstała również grupa kronikarska, która skrupulatnie dokumentowała wszystkie poczynania. Uczestnikom z pewnością zapadnie w pamięć wzajemne uczenie się słówek, nauka piosenek i tańców, występy zespołów, spotkania z lokalną społecznością oraz przedstawicielami samorządów.

Ten dość niekonwencjonalny sposób realizacji międzynarodowej inicjatywy młodzieżowej, promocji polsko-litewskiego dialogu okazał się udanym przedsięwzięciem, pełnym przygód i wrażeń. Rajd przyczynił się do uświadomienia części społeczności istnienia takiego programu, jak Polsko-Litewski Fundusz Wymiany Młodzieży, który pozwala na realizację wielu ciekawych inicjatyw.

Organizator:

Stowarzyszenie Miejskie Koło Turystki Rowerowej „Relaks”

Organizacja partnerska:

Vilade sport club “Spartuoliai” (Klub Sportowy “Spartuoliai”)

Czas i miejsce działań:

4-14 czerwca 2009, Węgorzewo, Raseiniai, Zagare, Paliepiai [Polska/Litwa]

„Byliśmy mile zaskoczeni przyjaźnią i prostotą naszych uczestników. Wspólny język, który znaleźliśmy bardzo szybko, nawiązane

przyjaźnie kontynuujemy do dzisiaj.”

Centrum Zatrudnienia Młodzieży w Druskiennikach

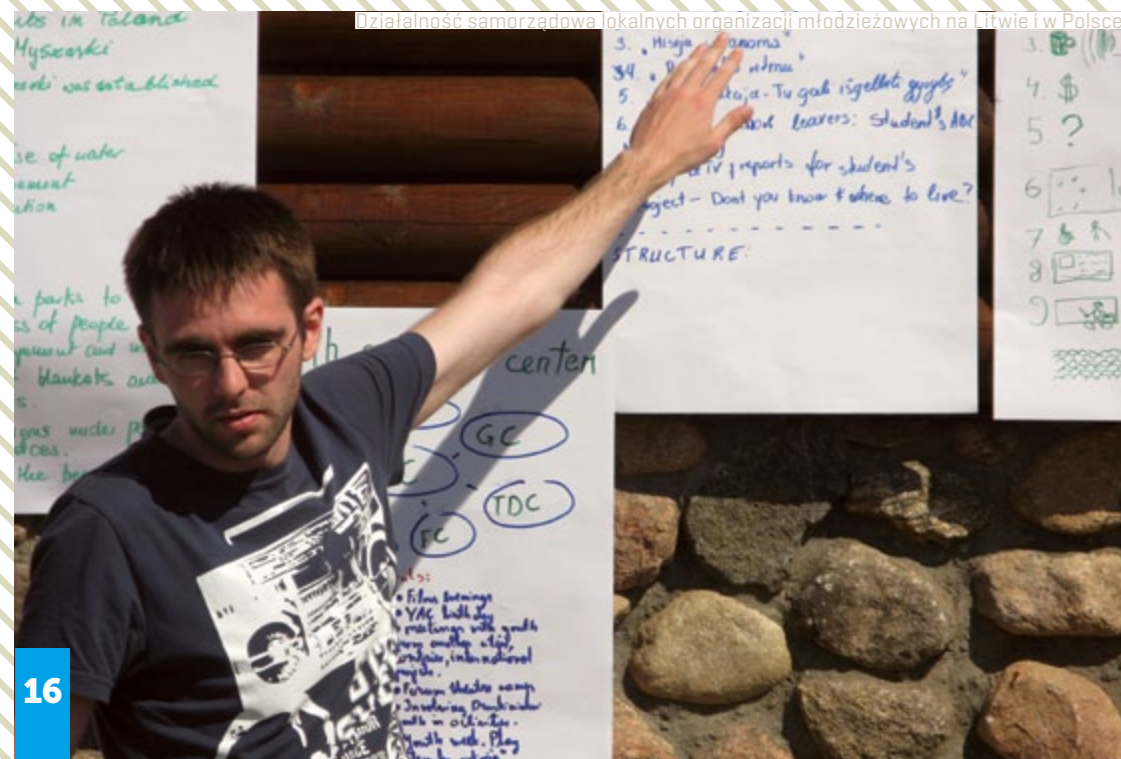

Next-door neighbours

NAJBLIŻSI SĄSIEDZI – NEXT-DOOR NEIGHBOURS

Wydawało się, że projekt „Najbliżsi sąsiedzi” (realizowany w wiejskim gospodarstwie agroturystycznym) będzie przypominał przyjemny odpoczynek na łonie natury. Tak się jednak nie stało. 29 młodych osób z Litwy i Polski wcale nie leniuchowało i bynajmniej nie siedziało z założonymi rękami. Uczestnicy projektu dyskutowali o stereotypowym myśleniu oraz wzięli udział w eksperymencie: 24-godzinny obozie „Bez ram”. Uczestniczyli także w realizacji takich działań, jak uczenie się międzykulturowe, pojmowanie tego, czym jest tolerancja oraz dążyli do lepszego poznawania siebie – ludzi z różnych kultur. Wszyscy biorący udział w projekcie „Najbliżsi sąsiedzi” mieli wspólny cel – obalić wciąż żywe w społeczeństwach negatywne nastawienie do ludzi z najbliższego kraju sąsiedzkiego i ich kultury. Najbardziej niezwykłym działaniem projektu było 24-godzinne zadanie o nazwie „Bez ram”. W czasie tego eksperymentu młodzi uczestnicy projektu podzielili się na dwie grupy. Każda z nich otrzymała zadanie: przedstawić swój pomysł na to, jak można

byłoby zmienić przestrzeń placu Ratuszowego i skweru Młodzieżowego w mieście Alytus. Obie grupy udały się do osobnych pomieszczeń i po 24 godzinach musiały przedstawić swoje pomysły i plany. Organizatorzy projektu koncepcje obu zespołów ocenili jako dojrzałe i twórcze, o czym świadczy chociażby to, że plany przestrzenne obu drużyn zostały opublikowane w miejscowej gazecie „Alytaus naujienos” („Nowości Olickie”). „Najważniejsze zadanie, jakie postawiliśmy przed sobą w czasie 24-godzinnego eksperymentu, dotyczyło chęci poznania kultury najbliższego sąsiada i tego, jaki wpływ na współpracę i komunikowanie się mają powszechne stereotypy o sąsiadach. Nie mniej ważne było to, że chcieliśmy się dowiedzieć, czy te stereotypy zostaną obalone, czy też będą wpływać na nasze relacje. Jednocześnie doskonaliliśmy umiejętność pracy w zespole. Wszystkie te zadania jednak łączył jeden podstawowy cel – plan uporządkowania przestrzeni konkretnego miejsca w mieście Alytus” – dzielił się jeden z organizatorów projektu.

Działalność samorządowa lokalnych organizacji młodzieżowych na Litwie i w Polsce

„Bliskie zapoznanie się z Polakami i ich kulturą potwierdziło przekonanie, że posiadamy wspaniałego sąsiada – Polskę, która ma wspaniałą, twórczą i pełną pomysłów młodzież. Pracować razem z nią – to była czysta przyjemność!”

Szkoła Średnia w Śančiai

AKTYWNI W KULTURZE – BAŚNIE I LEGENDY LUDOWE ŹRÓDŁEM EKSPRESJI ARTYSTYCZNEJ!

Stowarzyszenie Na Rzecz Szkolnictwa Specjalnego od siedmiu lat prowadzi aktywną współpracę polsko-litewską, której celem jest zbliżenie narodów oraz wymiana dobrych praktyk. Tym razem Stowarzyszenie oraz Szkoła z Sołecznik postanowiły zorganizować wymianę, w której udział wzięły osoby niepełnosprawne umysłowo. Ponieważ uczestnicy przedsięwzięcia, ze względu na swoje upośledzenie, uczą się oraz poznają otoczenie poprzez bezpośredni kontakt, organizatorom zależało, aby stworzyć projekt o charakterze interakcyjnym. Stworzyli program, w którym plastyka, teatr i obraz pozwalały uczestnikom w atrakcyjny sposób poznawać kulturę, obyczaje, baśnie oraz legendy Polski i Litwy, równocześnie angażując ich w te działania.

Przygotowując się do realizacji wymiany, organizacje zaplanowały szereg spotkań, które pomogły dopiąć im projekt na ostatni guzik. „Przygotowanie projektu to bardzo ważna rzecz, pozwala uniknąć wielu niepotrzebnych problemów. Dodatkowo może w super sposób wprowadzić uczestników w działania projektu, nawet jeżeli są oni odpowiedzialni za najdrobniejsze i najprostsze rzeczy” — tłumaczył

koordynator projektu. Dlatego młodzież już na początku swojej polsko-litewskiej przygody była zaangażowana w przygotowania scenografii, strojów oraz innych ważnych rzeczy.

W trakcie projektu młodzi Polacy i Litwini mieli okazję spotkać się z gawędziarzem ludowym, który przybliżył uczestnikom regionalne legendy i baśnie. Zaplanowany program turystyczny ściśle nawiązywał do problematyki całego przedsięwzięcia, zapoznając uczestników z historią, kulturą i tradycją Kaszub. Wszystkim z pewnością zapadną w pamięci wizyty między innymi w Muzeum Kaszubskim, Skansenie Etnograficznym czy Centrum Promocji Regionu, które zbiegły się z obchodami VII Międzynarodowego Zlotu Sybiraków i dały możliwość podjęcia dialogu międzykulturowego oraz zaopatrzyły młodzież w kolejne ciekawe historie.

„O sukcesie projektu mogą świadczyć liczne materiały artystyczne oraz zadowolone miny uczestników. Młodzi Polacy i Litwini oprócz nowej wiedzy i umiejętności pokazali, że wspólnie są w stanie pokonać wiele barier!” — stwierdził wizytator Polskiej Instytucji Zarządzającej.

Organizator:
Stowarzyszenie
Na Rzecz Szkolnictwa
Specjalnego
Organizacja partnerska:
Šalčininkų specialioji
mokykla
[Szkoła Specjalna
w Sołecznikach]
Czas i miejsce działań:
13-18 września 2009,
Chmielno,
Tczew [Polska]

Organizacja:
III Liceum
Ogólnokształcące
im. Unii Lubelskiej
Organizacja partnerska:
Panevežio „Aušros”
vidurinė mokykla [Szkoła
Średnia w „Auišra”
w Panevežys]
Czas i miejsce działań:
1-5 czerwca 2009,
Lublin [Polska]

„ W czasie szkolenia najbardziej zapadło mi w pamięci jedno zadanie dotyczące formowania grupy. Pokazało ono, że duża, zupełnie wzajemnie nieznająca się grupa ludzi potrafi nie tylko razem pracować, ale i osiągnąć wspaniałe rezultaty. ”

Loreta
Centrum Wolnego
Czasu Młodzieży

Organizacje realizujące projekty

Szkoły: Polska **19**
Litwa **5**
NGO: Polska **17**
Litwa **4**
Inne: Polska **9**
Litwa **5**
Razem: **59**

2 NARODY – 102 POWODY, BY SIĘ POZNAĆ

„2 narody – 102 powody...” to projekt współpracy młodzieży licealnej z Lublina i Poniewieża, który miał na celu stworzenie warunków do budowania przyjaźni i tolerancji w oparciu o tradycje i bogactwo kulturowe Polski oraz Litwy. Organizatorom zależało, aby w projekcie zawrzeć takie działania, które będą pomocne w upowszechnianiu wiedzy historycznej i kulturowej, ponieważ taka inicjatywa z pewnością zapoczątkuje w przyszłości, pozwalając uczestnikom na wielokulturowy rozwój społeczny i intelektualny, a przede wszystkim wykształcenie większej tolerancji, aktywnych postaw prospołecznych oraz osłabienie działania głęboko zakorzenionych stereotypów.

Młodzi liderzy zdecydowali, iż zgodnie ze swoimi zainteresowaniami podzielą się na trzy grupy robocze, które pozwolą im integrować się, pracować, a przy okazji poznawać siebie nawzajem. Grupa taneczna podjęła się nauki polskich i litewskich tańców tradycyjnych, a w finale zatańczyła poloneza w Muzeum Wsi Lubelskiej oraz zaprezentowała swoją pracę rówieśnikom z lubelskiego liceum. Grupa filmowa zebrała materiał na temat Lublina oraz samego projektu. W efekcie młodzież nakręciła dwa krótkie filmy, pierwszy dotyczący jej pobytu w Lublinie, drugi

dokumentujący jej pobyt w historycznych zakątkach Lubelszczyzny. Trzecia grupa – fotograficzna – postanowiła przyjrzeć się sobie i miastu okiem obiektywu. Stworzyła bogaty zbiór zdjęć uwieczniający dokonania uczestników, ich pracę, zabawę. Każdy mógł się wcielić w rolę modelki, modela czy fotografa, dając upust swojej wyobraźni. Prace tej grupy, jak również podsumowanie projektu, można było podziwiać na wystawie w lubelskim Ratuszu, gdzie miał miejsce finał polsko-litewskiego przedsięwzięcia.

Oprócz zajęć artystycznych młodzież miała okazję uczestniczyć w szeregu działań integrujących, które przybliżyły jej zwyczaje rówieśników. Językiem wymiany był przede wszystkim angielski, ale można było usłyszeć również rosyjski, a czasami nawet polski. Dzięki temu nie było żadnych barier językowych i wszyscy komunikowali się ze sobą bardzo swobodnie.

Wymiana w znaczący sposób wpłynęła na wszystkich bez wyjątku. Młodzi ludzie poznali swoją kulturę i obyczaje, poszerzyli wiedzę na temat historii oraz otworzyli się na możliwości przyszłej współpracy. Zrealizowany projekt był świetną okazją do uczenia się międzykulturowego, poznania ciekawych ludzi, rówieśników,

Next-door neighbours

2 narody

INNE WYDARZENIA

Działania Funduszu to nie tylko konkurs wniosków. Wśród obsługi administracyjnej dofinansowanych projektów realizujemy inne ciekawe wydarzenia szkoleniowe i promocyjne. Jesteśmy na targach edukacyjnych, promując polsko-litewski dialog młodzieżowy, wydajemy publikacje, przygotowujemy szkolenia i wydarzenia artystyczne. Wraz z fotografem organizujemy sesje zdjęciowe projektów oraz sprawdzamy, czy beneficjenci dbają o jakość w projektach.

Już po raz drugi Fundusz miał okazję realizować system wsparcia merytorycznego dla wnioskodawców i beneficjentów w postaci cyklu szkoleń. W obu krajach odbyły się trzy osobne spotkania oraz jedno wspólnie organizowane przez Polską i Litewską Instytucję Zarządzającą Funduszem. W ramach tego cyklu przewidziano szkolenia dla osób starających się o dofinansowanie, szkolenie wprowadzające dla organizacji, które już otrzymały wsparcie finansowe Funduszu oraz seminarium ewaluacyjne – podsumowujące realizację projektów. Dużym przedsięwzięciem było wspólnie zorganizowane seminarium kontaktowo-szkoleniowe „Develop2gether”, które w roku 2009 odbyło się w Nasutowie pod Lublinem. Inną ciekawą inicjatywą była plenerowa wystawa fotograficzna stworzona i prezentowana przez Fundację Rozwoju Systemu Edukacji – Narodową Instytucję Zarządzającą Funduszem w Polsce, a na Litwie prezentowana przez Departament ds. Młodzieży Ministerstwa Opieki Socjalnej i Pracy. Zapraszamy do krótkich relacji z wybranych wydarzeń!

Wystawa fotograficzna „Develop2gether...”

Liczba dni zrealizowanych podczas projektów

Polska **236**

Litwa **80**

Razem **316**

SZKOLENIE DLA PRZYSZŁYCH WNIOSKODAWCÓW – „FOR GREEN”

Szkolenie dla początkujących to wspaniała możliwość zdobywania wiedzy, umiejętności, budowania wiary we własne siły i idee! Zgłębianie już posiadanej wiedzy i doświadczenia na temat międzynarodowych projektów dotyczących wymiany młodzieży, przygotowania i realizacji projektów młodzieżowych, doskonalenie idei nowych projektów, po to, żeby w przyszłości przetrwały one w naprawdę wspaniałe projekty – to jest cel szkoleń dla początkujących.

Trzydniowe szkolenia zawsze odbywają się przed ogłoszeniem konkursu wniosków. W tym roku 25 uczestników z 13 organizacji młodzieżowych wzięło udział w szkoleniu i studiowało następujące tematy: praca zespołowa, dynamika grupy, współpraca transgraniczna, zarządzanie projektami, młodzież w edukacji pozaformalnej i międzykulturowej.

Dążymy do tego, żeby uczestnicy zdobyli wiedzę i konieczne doświadczenie, a potem potrafili wziąć udział w konkursie i starać się o finansową pomoc Funduszu. Uczestnictwo w szkoleniach nie jest jednak gwarancją otrzymania wsparcia finansowego.

W szkoleniach i seminariach mogą uczestniczyć (i już biorą udział) przedstawiciele tych organizacji, które już wcześniej ubiegały się o finansową pomoc Funduszu, jednak po konkursie wniosków jej nie otrzymały. Cieszy nas to, że ci młodzi ludzie nie boją się uczyć, dostrzegać własnych błędów czy niedoskonałości składanego wniosku i dążą do udoskonalenia swoich pomysłów i idei. Wierzymy, że takie osoby wcześniej czy później osiągną swój cel. Właśnie tego na szkoleniach życzymy!

28-30 października 2009,
Wilno [Litwa]

SPOTKANIE EWALUACYJNE

Ważnym elementem każdego przedsięwzięcia młodzieżowego jest jego ewaluacja. Także i dla Funduszu istotne jest, aby poznać opinie, problemy, a przede wszystkim sukcesy powstałe w trakcie realizacji projektów. W roku 2009 w takim spotkaniu ewaluacyjnym wzięło udział 23 przedstawiciele organizacji. Podczas trzech zimowych dni w Domu Pracy Twórczej Polskiej Akademii Nauk w Mądralinie dyskutowano na temat sukcesów, zmian, ryzyka oraz

projektowych problemów. Współpraca młodzieży przed spotkaniem, przygotowanie projektu bez wizyty przygotowawczej, obalanie stereotypów czy integracja grup to tylko nieliczne sukcesy uczestników przedsięwzięć dofinansowanych przez Fundusz. Ważnym etapem spotkania była także wymiana doświadczeń pomiędzy uczestnikami. Pokazało to, jak wiele rzeczy i nowych wyzwań stawia przed koordynatorami i młodzieżą realizacja projektu.

11-13 grudnia 2009,
Mądralin [Polska]

„ Trudno jest się dzielić swoimi problemami i pomyłkami wynikającymi z realizacji projektu, jednak takie spotkanie (red. spotkanie ewaluacyjne) pokazuje, że nie jesteśmy w tym sami. Poza tym zawsze **wspólnie** można pomyśleć, jak unikać podobnych sytuacji i rozwiązywać takie problemy. ”

Marek
Stowarzyszenie
na Rzecz Szkolnictwa
Specjalnego, Tczew

11-15 września 2009,
Nasutów [Polska]

WYSTAWA „DEVELOP2GETHER. POLSKO-LITEWSKIE PROJEKTY MŁODZIEŻOWE”

Inna ciekawą inicjatywą była plenerowa wystawa fotograficzna, przygotowana i prezentowana przez Fundację Rozwoju Systemu Edukacji – Narodową Instytucję Zarządzającą Funduszem w Polsce, a na Litwie prezentowana przez Departament ds. Młodzieży Ministerstwa Opieki Socjalnej i Pracy. Wystawa przedstawiała ponad 60 zdjęć z 12 projektów, które zostały zrealizowane w latach 2007-2009. Celem prezentacji było pokazanie, jak różnorodne mogą być polsko-litewskie projekty.

Podczas otwarcia wystawy, które miało miejsce 3 września 2009 r. na Krakowskim Przedmieściu w Warszawie oraz 18 grudnia 2009 r. w Domu Kultury Polskiej w Wilnie, mieliśmy okazję zobaczyć, jak wiele Fundusz znaczy dla uczestników projektów. Na uroczyste wernisaże przyjechało ponad stu przedstawicieli projektów z Polski i Litwy. Gościliśmy uczestników, którzy z radością odnajdywali się na prezentowanych fotografiach oraz aktywnie włączyli się w nasze wydarzenie.

W Warszawie uroczystego otwarcia wystawy do-

konał ambasador Republiki Litewskiej Egidijus Melilunas, przewodniczący Sejmowej Komisji Spraw Zagranicznych, poseł na Sejm Andrzej Halicki oraz ówczesny podsekretarz stanu w Ministerstwie Edukacji Narodowej Krzysztof Stanowski. Włączając się w kolorowy pokaz uczestników projektu „Teatr na ulicy”, wspólnie odsłoniли tytułową tablicę wystawy. W Wilnie natomiast Dom Kultury Polskiej gościł przedstawicieli Ambasady Polskiej oraz litewskich ministerstw.

Dzięki kolorowemu przedstawieniu, które zostało zaprezentowane przez uczestników z Młodzieżowego Domu Kultury w Lubartowie oraz z teatru „Marzyciel” z litewskiego Raseiniai, wiele osób zatrzymywało się, by wspólnie wysłuchać oraz zobaczyć ideę Polsko-Litewskiego Funduszu Wymiany Młodzieży, która 3 września pokolorowała Krakowskie Przedmieście Warszawy jeszcze bardziej niż zwykle, a 12 grudnia ociepliła i ubarwiła zimę w Domu Kultury Polskiej w Wilnie.

MIĘDZYNARODOWE SEMINARIUM SZKOLENIOWO- -KONTAKTOWE „DEVELOP2GETHER”

Tegoroczne spotkanie polskich i litewskich organizacji chcących realizować projekty w ramach Funduszu odbyło się w Polsce, w Nasutowie pod Lublinem. W trakcie 5 dni spotkania 40 osób starało się nawiązać kontakt z przyszłym projektowym partnerem. Program szkolenia przygotowany przez polsko-litewski zespół trenerów przewidywał wiele atrakcji i zajęć, które w naturalny sposób pomagały uczestnikom poznawać się, budować więzi oraz zdobywać wiedzę potrzebną do realizacji projektów na wysokim poziomie. Metody stosowane podczas szkolenia pozwalały w sposób atrakcyjny wprowadzić przyszłych beneficjentów w tematykę edukacji

pozaformalnej, międzykulturowej, równego partnerstwa oraz uczestnictwa młodzieży. Podczas zajęć przedstawiciele organizacji tworzyli swoje projekty, poznawali interakcyjne metody pracy, a wieczorami w sposób mniej formalny mile spędzali czas.

Cele spotkania zostały zrealizowane – nawiązano liczne partnerstwa, czego odzwierciedleniem była liczba zgłoszonych na rok 2010 wniosków – na 7 złożonych podczas konkursu wniosków aż 5 otrzymało dofinansowanie. Uczestnicy – jak sami stwierdzili – poznali całkiem inne spojrzenie na realizację projektów młodzieżowych oraz wymienili się doświadczeniem, co okazało się bezcenne.

- Spotkanie Komitetu Polsko-Litewskiego Funduszu Wy- niany Młodzieży (Warszawa)
- Szkolenie dla przyszłych beneficjentów (Wilno)
- Wizytyce projektów

PAŹDZIERNIK

- Sesje zdjęciowe projektów

- Seminarium ewaluacyjne projek- tów realizowanych w roku 2008 (Wilno)

MARZEC

- Spotkanie Komitetu Polsko-Litewskiego Funduszu Wymiany Młodzieży (Warszawa)

- Ogłoszenie wyników konkursu wniosków na rok 2009
- Szkolenia dla organizacji, które otrzymały dofinansowanie (Kraków, Wilno)

- Seminarium ewaluacyjne projek- tów realizowanych w roku 2008 (Wilno)

KWIECIEŃ

MAJ

CZERWIEC

LIPIEC

SIERPIEŃ

- Prezentacja wyników oraz informacji na temat Funduszu (Wilno)
- Wizytyce projektów
- Sesje zdjęciowe projektów

- Otwarcie wystawy plenerowej „Develop2gether. Polsko-litewskie projekty młodzieżowe” (Warszawa)
- Międzynarodowe seminarium kontaktowo-szkoleniowe „Develop2gether” (Nasutów, k. Lublina)
- Ewaluacja seminarium „Develop2gether” (Wilno)
- Wizytyce projektów

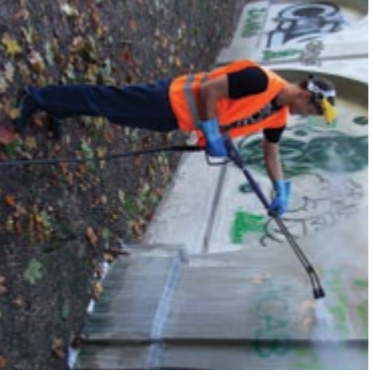
WRZESIEŃ

- Otwarcie pleneru konkursu wniosków na rok 2010
- Szkolenie dla przyszłych benefi- cientów (Warszawa)
- Otwarcie wystawy plenerowej „Develop2gether. Polsko-litewskie projekty młodzieżowe” (Wilno)
- Seminarium ewaluacyjne projek- tów realizowanych w roku 2009 (Wilno)

LISTOPAD

- Otwarcie konkursu wniosków na rok 2010
- Szkolenie dla przyszłych benefi- cientów (Warszawa)
- Otwarcie wystawy plenerowej „Develop2gether. Polsko-litewskie projekty młodzieżowe” (Wilno)
- Seminarium ewaluacyjne projek- tów realizowanych w roku 2009 (Wilno)

- Ocena wniosków
- Udział w targach edukacyjnych

STYCZEŃ LUTY

SAUSIS VASARIS

- Paraiskų vertinimas
- Dalyvavimas švietimo mugėje

- Lietuvos ir Lenkijos jaunimo mainų fondo Komiteto susitikimas (Varšuva)
- 2009 m. projektų konkurso rezultatų paskelbimas
- Įvertinimo seminaras 2008 metais Fondo lėšomis finan- suoti projektų įgyvendintojams (Vilnius)
- Mokymai Fondo lėšomis finan- suotų projektų organizacijoms (Krokuva, Vilnius)

BALANDIS GEGUŽĖ BIRŽELIS LIEPA RUGPJŪTIS

- Fondo įgyvendintų veiklų ir pasiektų rezultatų pristatymas (Vilnius)
- Projektų lankymas
- Projektų fotografavimas

- Parodos „Develop2gether. Lietu- vos ir Lenkijos jaunimo projektai” atidarymas (Varšuva)
- Kontaktų užmezgimo semina- ras-mokymai „Develop2gether” (Nasutów)
- 2009 m. įgyvendintų projektų įvertinimo seminaras (Vilnius)
- Projektų lankymas

- Lietuvos ir Lenkijos jaunimo mainų fondo Komiteto susitikimas (Varšuva)
- Mokymai busimiems Fondo paramos gavėjams (Lietuva)
- Projektų lankymas

- 2010 m. projektų konkurso pradžia
- Mokymai busimiems Fondo paramos gavėjams (Lenkija)
- 2009 m. įgyvendintų projektų įvertinimo seminaras (Lietuva)
- Parodos „Develop2gether. Lie- tuvos ir Lenkijos jaunimo projek- tai” atidarymas (Vilnius)

SPALIS

GRUODIS

- 2009 m. įgyvendintų projektų vertinimo seminaras (Madriain)